

Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn.zm.), z chwilą skierowania projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej do konsultacji publicznych oraz opiniowania, ww. projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Jednocześnie zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979, z 2015 r. poz. 1063 oraz z 2016 r. poz. 494), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji społecznych w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) z następującymi organizacjami: Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją „Lewiatan”, Związkiem Pracodawców Business Centre Club, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej

Ponadto, projekt był przedmiotem konsultacji publicznych z następującymi organizacjami:

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego
2. Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
3. Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM
4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
5. Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych
6. Małopolskie Forum Pomocy Społecznej
7. Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej
8. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
9. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”
10. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”
11. Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Socjalnych
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej
13. Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej
14. Związek Sybiraków – Zarząd Główny, ul. Mazowiecka 12 00-048 Warszawa
15. Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej – Zarząd Główny, ul. Foksal 16, 00-372 Warszawa
16. Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Pruszkowie, ul. L. Waryńskiego 13, 05-800 Pruszków
17. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Zarząd Główny, ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa
18. Związek Powstańców Warszawskich, ul. Długa 22 05-283 Warszawa
19. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, Al. Ujazdowskie 6a 00-461 Warszawa

20. Ogólnopolski Związek Osób Represjonowanych Politycznie „Bataliony Robotnicze”, ul. Raławicka 13 lok. 408 75-620 Koszalin
21. Stowarzyszenie Szarych Szeregów, ul. Zielna 39 00-108 Warszawa
22. Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich, ul. Ciołka 15, 01-445 Warszawa
23. Rada do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Kierowniku Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ul. Wspólna 2/4 00-926 Warszawa

W trakcie konsultacji uwagi do projektu zgłosili:

1. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej,
2. Związek Inwalidów Wojennych RP,
3. NSZZ Solidarność
4. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”

Uwagi nieuwzględnione dotyczyły:

- 1) zwolnienia członków rodzin Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej z obowiązku ponoszenia przez nich odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 2) braku uwzględnienia wskaźnika umieralności członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, ponadto w obliczeniach skutków regulacji pominięto osoby podlegające represjom wojennym i okresu powojennego, które również posiadają uprawnienia kombatanckie, ale nie są objęte prawem członkostwa w Korpusie Weteranów walk o Niepodległość RP,
- 3) wprowadzenia przepisu analogicznego do art. 64 a ustawy o pomocy społecznej poprzez wskazanie, że w przypadku wniosku członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość RP o zwolnienie z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dołącza on do wniosku kopię legitymacji potwierdzającą przynależność do Korpusu, w związku z czym katalog dokumentów podlegających badaniu w toku wywiadu środowiskowego mającego na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej nie powinien zawierać legitymacji członkowskiej,
- 4) zapewnienie środków finansowych na realizację zadania, jakim jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt Weteranów w tym domu z budżetu państwa.

Odnosnie uwag wskazanych w pkt 1) należy stwierdzić, że celem projektowanej zmiany ustawy o pomocy społecznej było uprzywilejowanie jedynie członków Korpusu Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnienie do zwolnienia z odpłatności związane jest zatem ściśle od posiadania uprawnień kombatanckich o jakich mowa w art. 6² ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Zwolnienie rodzin Weteranów z ponoszenia odpłatności mogłoby rodzić uzasadnione wątpliwości co do równości wobec prawa w przypadku członków rodziny mieszkańców nie będących Weteranami. W tym miejscu nasuwa się pytanie dlaczego ze zwolnienia mają korzystać rodziny Weteranów, a rodziny innych mieszkańców niebędących Weteranami mogą się ubiegać o zwolnienia na zasadach ogólnych wskazanych w art. 64 ustawy o pomocy społecznej. Najlepszym

rozwiązaniem zatem jest pozostanie przy założeniu, że również rodziny Weteranów mogą się ubiegać o zwolnienie z ponoszenia odpłatności na zasadach ogólnych.

Oдноśnie uwag wskazanych w pkt 2) należy podnieść, iż zgodnie z ustawą o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy. W związku z powyższym, planowane wydatki na rok budżetowy powinny uwzględniać obecną liczbę kombatantów, bez względu na ich wiek. Rok bazowy posłużył do zaplanowania wydatków na kolejne lata. Należy zauważyć, że ewentualna nadwyżka środków finansowych w planie wydatków danego dysponenta w danym roku budżetowym na realizację omawianego zadania może być, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych, przeznaczona na realizację innych zadań w ramach danego działu. Dokonując zatem kalkulacji skutków finansowych dla przedmiotowego projektu zmian do ustawy o pomocy społecznej przyjęto właśnie ten rodzaj planowania wydatków na kolejne lata, nie uwzględniając wskaźnika umieralności. Ponadto odnośnie pominięcia w kalkulacji osób podlegających represjom wojennym i okresu powojennego, posiadających uprawnienia kombatanckie należy podnieść, iż kalkulacji dokonano w oparciu o dane zebrane za pośrednictwem Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich.

Oдноśnie uwag wskazanych w pkt 3) należy zauważyć, iż art. 64a stanowi o całkowitym zwolnieniu z urzędu z ponoszenia odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej w przypadku przedstawienia prawomocnego orzeczenia sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej. Art. 64b wskazuje zaś, że organ może zwolnić Członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość RP całkowicie bądź częściowo z urzędu lub na wniosek. W tym przypadku nie mamy do czynienia ze zwolnieniem z mocy prawa w przypadku przedstawienia dowodu w postaci legitymacji, decyzji czy zaświadczenia o posiadanych uprawnieniach kombatanckich. Wobec powyższego słusznym jest dodanie do art. 107 pkt 10a), który będzie wskazywał dokumenty na podstawie których organ będzie mógł ustalić czy dana osoba jest Członkiem Korpusu.

Oдноśnie uwag wskazanych w pkt 4) należy podnieść, że kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, nie ma zatem uzasadnienia do tego, aby opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej pokrywane były z budżetu państwa.

